

adfærdsændringer kan statens samlede provenutab derfor opgøres til ca. 100 mio. kr. Alkoholskader på sigt som følge af øget forbrug af vin kan opgøres til ca. 25 mio. kr. Der knytter sig dog betydelig usikkerhed til sundhedsmkostningerne. De danske borgere vinder ca. 140 mio. kr. som følge af lavere priser og større forbrug. Dermed bliver den samlede samfundsøkonomiske gevinst på ca. 15 mio. kr. Det skal bemærkes, at skønnene er behæftet med betydelig usikkerhed.

Da afgiftsnedsettelsen først træder i kraft den 9. januar 2005, og indtægterne fra afgiften bogføres en måned efter, reduceres provenutabet i 2005 med ca. 25 mio. kr.

Den samlede effekt af lavere afgifter på øl og vin

Afgiftsnedsettelse på øl og vin medfører et engangsprovenutab på ca. 15 mio. kr. – heraf ca. 5 mio. kr. på øl og ca. 10 mio. kr. som følge af godtgørelse af lagre. Den samlede varige provenueffekt kan herefter opgøres til ca. 230 mio. kr., mens finansårseffekten for 2005 kan opgøres til ca. 190 mio. kr.

5.5 Lavere emballageafgift, som følge af udvidelse af pant- og retursystemet

Salget af alkoholsodavand er vanskeligt at opgøre. I afgiftsstatistikken har alkoholsodavand været opgjort sammen med øl, vin med lavt alkoholindhold og spiritus med lavt alkoholindhold. Det er yderligere et marked, hvor der næppe endnu er fundet en langvarig ligevægtspris eller salgsniveau. Yderligere ændres markedsandelene over kort tid blandt andet som følge af forskellige kampagner og ændring i f.eks. produktens indhold af alkohol mv.

Ud fra oplysninger om det samlede salg af spiritus samt den samlede mængde alkohol i spiritus og skøn fra brancherne om forholdet mellem de spiritusbaserede alkoholsodavand og de øl- og vinbaserede kan salget af alkoholsodavand mv. i 2003 med nogen usikkerhed opgøres til godt 10 mio. liter.

Der er to forhold, der trækker i retning af, at salget vil stige i forhold til 2003. For det første blev afgiften på spiritus reduceret pr. den 1. oktober 2003 inklusive afgiften på spiritusbaserede alkoholsodavand. Det vil tendere mod at øge salget. For det andet har Tyskland fra den 2. august 2004 indført en meget høj ekstraafgift på alkoholsodavand. Det vil medføre, at den nuværende betydelige grænsehandel i Tyskland vil ophøre. Formentlig vil en betydelig del af de alkoholsodavand, der tidligere blev købt i Tyskland, fremover blive købt i Danmark. Der sælges dog fortsat alkoholsodavand til gammel pris i Tyskland, som følge af ud-

salg af grænsehandelskøbmændenes lagre af alkoholsodavand, hvoraf der er betalt den gamle afgift.

Med betydelig usikkerhed er det skønnet, at salget fremover vil være på ca. 16 mio. liter med 4-6 pct. alkohol ved uændrede danske afgifter. Efter branchens oplysninger skulle salget i 2004 have været faldende i forhold til 2003, hvilket f.eks. tilskrives vejret, men modsat synes de danske priser uden afgift at være noget højere end de tyske priser, og ved en bruttoavance tættere på omkostningerne vil salget stige.

De ca. 16 mio. liter svarer til ca. 60 mio. enheder ved salg i den dominerende emballage, der indeholder 0,275 liter.

Langt hovedparten af alkoholsodavandene er vin- og især spiritusbaseret.

For alkoholsodavand foretages der tre ændringer:

- Emballage til vin- og spiritusbaserede alkoholsodavand bliver omfattet af pantpligten.
- Afgiften på emballagen til de vin- og spiritusbaserede alkoholsodavand bliver samtidig reduceret med 80 pct.

- Der indføres et afgiftstillæg på alkoholsodavand.

Øl, herunder malt(øl)baserede alkoholsodavand, samt sodavand er omfattet af pantpligt i Danmark, mens de vin- og spiritusbaserede alkoholsodavand ikke har været omfattet.

Når de vin- og spiritusbaserede alkoholsodavand omfattes af pantpligten forventes det, at salget vil falde. Det skyldes for det første, at der vil skulle betales et gebyr på i alt ca. 50 øre pr. stk. uden moms til pant- og retursystemet, der skal dække omkostningerne, og producenter og importører får yderligere visse omkostninger ved pantmærker mv. For det andet bliver det dyrere at købe alkoholsodavand for de kunder, der har særligt besvær med at aflevere de tomme flasker hos købmænd mv., f.eks. fordi forbruget finder sted på ture i byen.

De højere priser mv. forventes at føre til et mindre salg af alkoholsodavand, der dog delvist erstattes af salg af andre alkoholholdige drikkevarer.

Staten vil isoleret set tabe netto ca. 5 mio. kr. herved.

For det andet nedsættes afgiften på emballagerne med 80 pct. eller 40 øre pr. stk. Ved uændret adfærd vil det give et provenutab på ca. 20 mio. kr., men de lavere priser vil øge salget igen delvist på bekostning af andre drikkevarer, således at staten netto taber hen ved 20 mio. kr.

Statens tab ved pantpligten og nedsættelse af afgiften på emballage for de vin- og spiritusbaserede alkoholsodavand bliver således på netto hen ved 25 mio.